

(Elforsyning)

Frederiksborggade 15
1360 København K

Besøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København K

Tlf 3395 5785
Fax 3395 5799

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

KLAGE FRA [XXX]
OVER Energitilsynet afgørelse af 6. marts 2010
OM afvisning af klage over installation af Echelon elmåler

16. november 2010

J.nr 1011-10-4-12

SSH -EKN

**NÆVNETS
SAMMEN-
SÆTNING
I SAGEN** Nævnensformand, dommer Poul K. Egan
Professor, cand.jur. & Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen
Konsulent, civilingeniør Knut Berge

**NÆVNETS
AFGØRELSE** Energitilsynets afgørelse af 6. marts 2010 ophæves og
hjemvises til fornyet behandling.

[XXX] (herefter benævnt klager) har ved e-mail af 30. april 2010 klaget til Energiklagenævnet over, at Energitilsynet brev af 6. april 2010 har meddelt klager, at tilsynet ikke kunne behandle klagers klage over SEAS-NVE's op-sætning af Echelon elmåler i klagers hjem som en klage, da klager ikke var part og klageberettiget i sagen.

Sagens baggrund

Den 7. marts 2010 klagede klager til Energistyrelsen over SEAS-NVE's installation af en elmåler af mærket Echelon på klagers ejendom. I klagen udtrykte klager bekymring for, at installationen af den fjernaflæste Echelon-måler kunne anvendes til at overvåge klager i dennes hjem.

Energistyrelsen videresendte ved e-mail af 18. marts 2010 klagen til Energitilsynet som rette myndighed. Ved brev af 6. april 2010 skrev Energitilsynet følgende til klager:

"[...]

Til besvarelse af din forespørgsel vedrørende SEAS-NVEs opsætning af elmåler kan Energitilsynets sekretariat oplyse følgende:

Efter de almindelige ulovfæstede forvaltningsretlige bestemmelser, så skal man være part i en sag, for at være klageberettiget. For at opnå partsstatus skal man have en "væsentlig og individuel interesse" i den konkrete sag. Idet den omtalte type målere er sat op i flere hjem i netselskabets område, kan din interesse i sagen ikke siges at være individuel, hvorved du ikke kan opnå partsstatus. Derfor kan din henvendelse til Energitilsynets sekretariat ikke behandles som en klage.
[...]"

16. november 2010

J.nr 1011-10-4-12

SSH -EKN

Klagers synspunkter og bemærkninger

Til støtte for klagen har klager navnlig anført følgende:

- Hvis ikke klager er part i sagen, er det ikke muligt at finde nogen, der er part.
- Forvaltningsloven¹ er en generel lov. Det vil således også være muligt at afvise alle klager over afgørelser truffet efter serviceloven², da den samme problemstilling gør sig gældende for den lov.
- Klager har en væsentlig og individuel interesse i sagen, da den vedrører klagers privatliv. Det forhold, at SEAS-NVE har installeret elmåleren i mange hjem, ændrer ikke ved, at Klager er klageberettiget.
- Klager har ret til at nægte at have elmåleren installeret i klagers ejendom, og klager ønsker, at SEAS-NVE fjerner den.
- SEAS-NVE har ikke informeret sine kunder om de muligheder for overvågning af kundernes forbrug mm., som målerne giver selskabet.

Side 2 af 6

SEAS-NVE' synspunkter og bemærkninger

På baggrund af Energiklagenævnets brev af 7. juli 2010 har SEAS-NVE oplyst, at selskabet havde opsat Echelon-måleren i 100.300 husstande. Selskabet oplyste endvidere, at selskabet regnede med at have opsat i alt 360.000 målere ved udgangen af år 2011.

Energitilsynets udtalelse til sagen

Energitilsynet er ikke fremkommet med bemærkninger til sagen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. december 2007 med senere ændringer.

² Lovbekendtgørelse nr. 1096 af 21. september 2010 af lov om social service.

Retsgrundlaget

Elforsyningslovens³ §§ 78 og 80 beskriver Energitilsynets funktion og nedsættelse. Af lovens § 78 fremgår følgende:

”[...]

Energitilsynet

§ 78. Til varetagelse af tilsyns- og klagefunktion på energiområdet nedsætter transport- og energiministeren et Energitilsyn. Energitilsynet behandler ikke klager vedrørende civile tvister.

Stk. 2. Energitilsynet er et uafhængigt udvalg, som ikke er undergivet instruktionsbeføjelse fra transport- og energiministeren, jf. dog § 85 d.

Stk. 3. Transport- og energiministeren fastsætter nærmere regler for, hvilke opgaver Energitilsynet skal varetage. Transport- og energiministeren kan fastsætte regler om, at tilsynet skal varetage opgaver, som er henlagt til ministeren. Transport- og energiministeren godkender tilsynets forretningsorden.

Stk. 4. Energitilsynets formand kan efter nærmere aftale med tilsynet træffe afgørelse på tilsynets vegne.

Stk. 5. Konkurrencestyrelsen stiller sekretariatsbistand til rådighed for tilsynet og dets formand. Det i 1. pkt. nævnte sekretariat kan også fungere som sekretariat for et privat ankenævn på energiforsyningsområdet godkendt i medfør af kapitel 2 i lov om forbrugerklager.

Stk. 6. De med Energitilsynets etablering og drift forbundne udgifter betales af de virksomheder, som tilsynet fører tilsyn med efter denne lov, jf. dog stk. 7.

Stk. 7. Transport- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler eller træffe afgørelse om de i stk. 5 nævnte forhold og kan fastsætte nærmere regler om betaling efter stk. 6, herunder at der skal betales et gebyr for indbringelse af klage for Energitilsynet.

Stk. 8. Transport- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om frister for klage til Energitilsynet.

Stk. 9. De med et godkendt privat ankenævns etablering og drift forbundne udgifter betales af selskaber omfattet af el-, naturgas.

[...]”

Af lovens § 80 fremgår endvidere:

”[...]

³ Lovbekendtgørelse nr. 516 af 20. maj 2010 med senere ændringer.

§ 80. Energitilsynet kan behandle og afgøre sager på eget initiativ eller på grundlag af en anmeldelse eller en klage.
[...]"

Af elforsyningslovens § 89 fremgår, at klager truffet af Energitilsynet i henhold til loven kan indbringes for Energiklagenævnet inden for 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Af bestemmelsen fremgår følgende:

"[...]

§ 89. Energiklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af klima- og energiministeren eller af Energitilsynet efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven. Med de indskrænkninger, der følger af Europa-Kommissionens beføjelser, behandler Energiklagenævnet klager over afgørelser truffet af klima- og energiministeren eller Energitilsynet efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

...

Stk. 3. Klage skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

...

[...]"

16. november 2010

J.nr 1011-10-4-12

SSH -EKN

Side 4 af 6

Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

Energiklagenævnet har i flere sager taget stilling til, at Energitilsynet alene har pligt til at realitetsbehandle henvendelser/klager, i hvilke der rejses konkret begrundet mistanke om, at der enten foreligger en lovovertrædelse af nogen betydning eller er udvist en ulovlig adfærd. Heraf følger, at Energitilsynet som minimum må foretage en vurdering af, om en henvendelse/klage rejser en sådan mistanke. Der kan bl.a. henvises til Energiklagenævnets afgørelser af 15. december 2008, j.nr. 1021-21 og 1021-28. Afgørelserne er offentliggjorte på Energiklagenævnets hjemmeside: www.ekn.dk under menuen "afgørelser".

Energiklagenævnet bemærker i den forbindelse, at spørgsmålet om klagers eventuelle væsentlige og individuelle interesse i det forhold, der klages over (partsstatus/klageberettiget til Energitilsynet), ikke har betydning for Energitilsynets pligt til at behandle klagers klage/henvendelse. Energitilsynet skal således indledningsvist foretage en vurdering af, om klagers henvendelse rejser begrundet mistanke om en lovovertrædelse af nogen betydning eller, om der er udvist en ulovlig adfærd. Hvis Energitilsynet vurderer, at der skal rejses en tilsynssag, skal tilsynet efterfølgende vurdere, hvem der er part i til-

synssagen. Energiklagenævnet bemærker i den forbindelse, at SEAS-NVE har oplyst, at selskabet foreløbigt har opsat Echelon-målere i over 100.000 hjem.

Energiklagenævnet finder, at det ikke med tilstrækkelig klarhed fremgår af Energitilsynets afgørelse af 6. marts 2010, hvilken vurdering Energitilsynet har foretaget på baggrund af klagers henvendelse. Det fremgår således ikke, om Energitilsynet har vurderet, at der ikke er grundlag for at rejse en tilsynssag, eller om Energitilsynet har vurderet, at klager ikke kan være part i en tilsynssag. Når Energitilsynet træffer afgørelse om, at en klager ikke er part/klageberettiget i en tilsynssag, er det en afgørelse i forvaltningsretlig forstand. En afgørelse skal efter reglerne i forvaltningsloven være ledsaget af en begrundelse og en klagevejledning, jf. forvaltningslovens §§ 22-25. Energitilsynets afgørelse af 6. april 2010 ses ikke at overholde disse regler.

16. november 2010

J.nr 1011-10-4-12

SSH -EKN

Side 5 af 6

Det er derfor ikke umiddelbart muligt for Energiklagenævnet at foretage en prøvelse af Energitilsynets afgørelse. Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at Energitilsynets afgørelse lider af en væsentlig mangel, og at afgørelsen derfor er ugyldig og bør ophæves. Energiklagenævnet finder, at Energitilsynet som første instans bør foretage behandlingen af klagers klage. Energiklagenævnet finder det derfor ikke hensigtsmæssigt eller formålstjenligt, at nævnet reparerer tilsynets afgørelse, blandt andet da klager herved ville blive frataget muligheden for administrativ rekurs (klage). Energiklagenævnet op hæver Energitilsynets afgørelse, og sagen hjemvises til fornyet behandling ved Energitilsynet. Energiklagenævnet henstiller i den forbindelse til Energitilsynet, at tilsynet fremover sikrer sig, at det fremgår klart af tilsynets breve/afgørelser, hvilken vurdering tilsynet har foretaget.

Energiklagenævnet oplyser vejledende om, at der i Danmark er etableret et frit elmarked. Dette betyder, at man som forbruger selv kan vælge, hvilken leverandør man ønsker at købe sin el fra. Det er dog ikke muligt at skifte netvirksomhed (virksomheden, der driver distributionsnettet). Der kan læses mere om det frie elvalg på www.elpristavlen.dk. Energiklagenævnet kan i den forbindelse oplyse, at nævnet fra Energistyrelsen er blevet opmærksom på, at styrelsen på vegne af Klima- og Energiministeren arbejder på en bekendtgørelse om måling af elektricitet i slutforbruget. Bekendtgørelsen omfatter elmålere, som kan fjernaflæses, og som med forudbestemt tidsintervaller kan registrere aftag og levering af elektricitet. Bekendtgørelsen indeholder nogle nærmere krav til de fjernaflæste målere. Bekendtgørelsen vil dog ikke finde anvendelse på elmålere, der er opsat eller afgivet ordre på inden bekendtgørelsens ikrafttræden. Udkastet til bekendtgørelse vedlægges til orientering. Der kan høres nærmere om bekendtgørelsen ved at kontakte Energistyrelsen på telefon 33 92 67 00 eller e-mail ens@ens.dk. Der kan endvidere læses mere om Energistyrelsen på Energistyrelsens hjemmeside: www.ens.dk.

Energiklagenævnets afgørelse

Energiklagenævnet ophæver Energitilsynets afgørelse af 6. marts 2010, og sagen hjemvises til Energitilsynet til fornyet behandling.

Sagen har været behandlet ved skriftlig votering.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 89 i elforsyningsloven.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om elforsyning eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. § 89, stk. 5, i lov om elforsyning.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på Energiklagenævnets hjemmeside.

16. november 2010

J.nr 1011-10-4-12

SSH -EKN

Side 6 af 6

P.N.V.

Poul K. Egan
Nævnensformand

/Signe Sara Hildebrandt
Fuldmægtig, cand.jur.